

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

31 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Timofti Vladimir

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpat și avocatul acestuia Mării Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Grecico Serghei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 06.01.2016-27.06.2016

2. instanța de apel: 10.08.2016-05.10.2016

3. instanța de recurs: 27.07.2017-31.10.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 27 iunie 2016, Grecico Serghei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 martie 2013, fiindu-i numită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Grecico S. la dat de 02 iulie 2013, în jurul orei 20:00, neavând permis de conducere, în timp ce conducea automobilul de model VAZ 2106 cu n/î XXXXX, pe str. N. Milescu-Spătaru 15/1, mun. Chișinău, ignorând regulile de securitate a circulației rutiere, a tamponat automobilul în obstacol.

În procesul documentării accidentului rutier de către inspectorul SPAR al DP mun. Chișinău, Moșneaga R., așa cum Grecico S. prezenta semne evidente a stării de ebrietate, a fost supus testării alcoolscoapice în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, precum și recoltării probelor biologice, fiind stabilită starea de ebrietate alcoolică grad avansat, cu prezența a 0,58 mg/l vapori de alcool etilic în aerul expirat și 0,98 g/l alcool în sânge și stupefiante (*cannabinoide*) – 200 mg/l.

Prin urmare, Grecico S. a încălcat prevederile art. 10 alin. (2) lit. a) și pct. 14 lit. a) a RCR, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit căruia, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și la cererea

lucrătorului de poliție, polițistului de frontieră, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligat să înmâneze pentru control, permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (*subcategoria*) din care face parte autovehiculul condus.

Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului, Grecico S., a fost calificată *de drept* în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și anume – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Mării V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea apelului declarat a invocat, că prima instanță eronat a apreciat probele în sensul acuzării, deoarece versiunea înaintată de către inculpat nu a fost combătută prin probe veridice, concludente, persistând divergențe între declarațiile participanților la dosar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că inculpatul Grecico S. și apărătorul acestuia au susținut apelul declarat, totodată inculpatul a înaintat cerere cu privire la aplicarea amnistiei declarată prin "Legea nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia declarată în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova".

Instanța de apel a considerat, că argumentele invocate de către inculpat în cererea privind aplicarea amnistiei, precum că recunoaște vina pe deplin și se căiește de cele săvârșite sunt declarative și prezintă o modalitate de apărare a inculpatului, care dorește să se exonereze de răspunderea penală pentru fapta infracțională comisă, or pe parcursul procesului penal atât la urmărirea penală, cât și în primă instanță inculpatul nu a recunoscut vina și a pledat nevinovat. Mai mult, instanța a menționat că în cererea de apel depusă de către avocat se solicită achitarea inculpatului din motiv că acesta nu recunoaște vina în cele incriminate, fapt ce nu poate fi echivalat cu căința sinceră a inculpatului, care este un temei indispensabil în aplicarea prevederilor legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova .

Prin urmare, instanța de apel a stabilit faptul, că inculpatul nu se caracterizează pozitiv, anterior a fost condamnat pentru o infracțiune mai puțin gravă, potrivit

revendicării în privința acestuia au fost pornite mai multe cauze penale privind săvârșirea infracțiunilor de sustragere (f.d. 33), totodată acesta se află la evidența medicului narcolog din data de 17 iulie 2013 cu diagnoza: consumator de substanțe narcotice (*hașiș*) (f.d. 32).

În continuare, instanța de apel, audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei penale, a considerat necesar de a respinge apelul avocatului în numele inculpatului, ca fiind nefondat și a menține fără modificări sentința.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpat și avocatul acestuia, Mării V., prin care solicită casarea a acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului penal, aplicând Legea nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În drept, recurentul întemeiază recursul ordinar declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) și 13) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recurilor declarate, solicitând de a fi respinse, deoarece partea acuzării conchide că cerințele cu privire la aplicarea față de inculpat a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, urmează a fi respinse, or nu se întrunesc condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie menționat supra.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate și să dispună încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În prezenta speță, avocatul Mării V. invocă ca temeiuri pentru recurs prevederile pct. 6), 11) și 13) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză penală de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului*

ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Din sumarul argumentelor invocate în recursurile declarate, instanța de recurs reține, că recurenții în esență invocă dezacordul cu concluziile instanței de apel în ce privește neincidența aplicării în privința inculpatului a prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

Verificând lucrările dosarului, în raport cu criticile invocate de recurent referitoare la netemeinicia refuzului instanței de apel de a aplica în privința inculpatului, dispozițiile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie, Colegiul penal lărgit le consideră întemeiate.

În dezvoltarea concluziei enunțate supra, instanța de recurs menționează, că la 29 iulie 2016 a fost adoptată Legea nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Reieșind din dispoziția art. 1 alin. (1) al Legii enunțate mai sus, *prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.*

Procedura de aplicare a amnistiei față de persoanele inculpate este reglementată de art. 2 din Legea nr. 210, unde este indicat expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, dacă sunt întrunite condițiile expuse în prezenta lege.

Din conținutul hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță a considerat că inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia, existând restricția prevăzută la art. 1 alin. (1), deoarece ultimul nu a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, adică în prima instanță nu a recunoscut vina pledând nevinovat în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile instanței de apel menționate mai sus, deoarece pornind de la conținutul art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și **oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel.** Astfel, **apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei**, legea (art. 414 alin. (2) CPP) prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate. În cadrul judecării în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță, precum și la administrarea oricăror probe noi (a se vedea pct. 14.2 al *Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 22 din 12 decembrie 2005 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

În continuare, Colegiul penal relevă, că deși inculpatul inițial în prima instanță nu a recunoscut vina, însă acesta în cadrul judecării prezentei cauze **în instanța de apel, unde este o continuare a judecării fondului cauzei și o fază a judecării cauzei**, a depus cerere prin care a solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia, specificând că recunoaște vina și se căiește sincer de cele săvârșite (f.d.

163). La fel, Colegiul atestă, că fiind audiat în cadrul instanței de apel, inculpatul a recunoscut faptele imputate acestuia în actul de învinuire, căindu-se de cele întâmplare (f.d. 170).

În acest context, instanța de recurs remarcă dispoziția alin. (2) art. 1 al Legii nr. 210 privind amnistia, care stipulează expres că, căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art. 57 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Din conținutul art. 57 Cod penal, rezultă că liberarea de răspundere penală, în legătura cu căința activă, este posibilă numai în cazul în care sunt întrunite următoarele criterii: *persoana s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul pricinuit de infracțiune.*

Reieșind din textul legii, precizat, se conchide că, pentru aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate, este suficient să fie întrunite cel puțin unul din criteriile enumerate mai sus.

Judecarea cauzei penale la solicitarea inculpatului în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ sau art. 509 Cod de procedură penală, sau în cazul recunoașterii integrale a vinovăției se consideră contribuire activă la descoperirea infracțiunii.

Pe cale de consecință, se reiterează că aplicarea prevederilor din art. 2 al Legii nr. 210, poate avea loc doar în condițiile în care instanța de judecată constată întrunirea de către inculpat a criteriilor stabilite la art. 57 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Totodată, instanța trebuie să țină seama de prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 210, care stipulează în ce cazuri amnistierea nu se aplică persoanei inculpate. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 din Legea nr. 210 privind amnistia.

Astfel în cauza supusă judecării Colegiul atestă, că inculpatul a săvârșit o infracțiune în termen de probă, acesta fiind condamnat anterior pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, însă infracțiunea a fost săvârșită în timpul când inculpatul era minor, din care considerente se face posibilă aplicarea *Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia declarată în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.*

Așadar, verificând materialele dosarului, Colegiul penal constată, că în cazul dat nu a fost cauzată careva pagubă materială, iar prima instanță în sentința adoptată nu a stabilit un careva quantum a prejudiciului material sau moral cauzat, în cadrul judecării în instanța de apel, care este **o continuare a judecării fondului cauzei**, inculpatul a recunoscut vina și s-a căit de cele săvârșite, solicitând aplicarea amnistiei. În cele din urmă, Colegiul lărgit reține, că inculpatul nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 10 din Legea nr. 210 privind amnistia.

Generalizând cele expuse, în prezenta speță, se atestă că în cadrul judecării cauzei, inculpatul în cele din urmă a recunoscut vina integral, căindu-se de cele

săvârșite, nu a fost cauzat prejudicii materiale, conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea comisă se clasifica ca fiind una ușoară, astfel în acțiunile lui Grecico S. se regăsește manifestarea de căință activă, condiție prevăzută la aplicarea Legii nr. 210 privind amnistia, din care considerente Colegiul penal lărgit statuează, ca fiind incorecte concluziile instanței de apel, în partea ce ține de neincidența aplicării în privința ultimului a actului amnistiei, respectiv lipsesc careva restricții în acest sens, prevăzute de legea nominalizată în privința inculpatului, Grecico S.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază, că în speță se constată existența circumstanțelor, prevăzute de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care exclud tragerea la răspundere penală, deoarece a intervenit Legea Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, motiv pentru care urmează a fi dispusă încetarea procesului penal în privința lui Grecico S. conform prevederilor legii sus-menționate, pentru infracțiunea săvârșită de acesta și prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

9. În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către inculpat și avocatul acestuia Mării Vladimir, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016 și sentința Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 27 iunie 2016 în cauza penală privindu-l pe **Grecico Serghei Xxxxx**. Se aplică prevederile art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și se încetează procesul penal în privința acestuia, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Grecico Serghei Xxxxx, urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsă în baza unei alte hotărâri judecătorești sau în privința acestuia nu sunt aplicate măsuri preventive sub formă de arestare preventivă.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 noiembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Timofti Vladimir